

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Magnum Matrimonij Sacramentum Casibus Practicis
Expositum**

Reutlinger, Ignaz

Augustæ Vindelicorum, 1716

VD18 10508716

Quæstio secunda. An mutuo consensu remitti possint Sponsalia jurata
intuitu pietatis, & in honorem Dei?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40059

QUÆSTIO SECUNDA.

An mutuo consensu remitti possint Sponsalia jurata intuitu pietatis, & in honorem
Dei?

C A S U S

Remittentium sibi promissionem juratam.

Vincentius homo opulentus è gravi, ac lethali morbo restitutus, ut Deo se gratum sistat, Tatianæ Virgini pauperimæ, sed admodum formosæ, atque ideo in periculo constituta, promittit cum juramento, quod velit eam ducere uxorem, præstitorus hac ratione Deo obsequium, liberando virginem ab egestate, & peccandi periculo; at paulò post facti pœnitens præoptat alio modo eidem tubvenire, petitque remissionem sui promissi.

Q. An hæc sponsalia mutuo consensu dissolvi possint?

S Y N O P S I S.

1. Quando juramentum est factum in favorem partis, possunt sponsalia etiam jurata mutuo consensu remitti.
2. Negant aliqui, mutuo consensu dissolvi posse, quando juramentum P principaliter

principaliter factum est in honorem Dei, idq; probant tum rationibus,
tum autoritate D. Thomæ.

3. Sed tenenda est contraria Sententia.
4. Jurans ducere pauperem indeterminatè, non indiget remissione, cùm
nullum sit hoc juramentum.
5. Respondetur ad argumenta num. 2. proposita, & ostenditur, Doctorem
Angelicum nullo modo esse adversarium.

I. Asus præcedens con-
tinebat Sponsalia
nullo juramento
firmata, quæstio
nunc est, an, si-
cuti mutuo con-
fensiū dissolvi possunt quoad obliga-
tionem fidelitatis, & justitiæ ex
Sponsalitia promissione contractam,
ita etiam, quando accessit juram-
entum, mutuo consensiū dissolvi
possint quoad obligationem religio-
nis ex juramento ortam?

In hac re communiter consen-
tiunt DD. sufficere consensum mu-
tuum, quando juramentum præstít-
um est in favorem alterius partis,
juransque eo duntaxat animo jura-
vit, ut Deum adduceret in testem
sui promissi ad confirmanda Spon-
salia, non verò ut ipsi Deo ficeret
aliquam promissionem. Ita Laym.
Perez, Dicastillo, & passim omnes
in Superiori casu citati. Ratio est,
quia in omni juramento, quod in
favorem, bonumque & utilitatem
alterius præstitum est, subintelligi-

tur tacita ista conditio: si ab altero
acceptetur, aut si ab isto non remittatur:
ergo si iste remittat obligationem
contractus initi, ad quem firmam-
dum factum est juramentum, etiam
juramentum non amplius obligabit.
Quod confirmatur ex eo, quia jura-
mentum appositum contractui tan-
quam accessorium istius sequitur na-
turam, & conditiones actus, cui est
appositum e Quemadmodum. De iure
jur. ergo sublata per mutuum consen-
sum obligatione orta ex contractu
Sponsalium, tollitur etiam ea, quæ
est ex juramento, idque proslus ne-
cessariò, quia dum altera pars obli-
gationem contractus Sponsalitij re-
mittit, eo ipso tollitur materia ju-
ramenti: nequit igitur hoc jura-
mentum amplius obligare.

2. Nunc controversia sistit in eo,
an, quando juramentum hoc factum
est principaliter in honorem Dei,
attendendo ad ejus obsequium, etiam
si res promissa cedat in utilitatem,
& favorem partis, mutuo consensiū
dissolvi possit ejusmodi contractus
juramen-

juramento firmatus, v. g. sicuti in casu ponitur, dum quis intuitu pietatis, & in honorem Dei promittit Matrimonium sub juramento Virgini pauperi, cuius pudicitia periclitatur? juratur enim Deo, & se res habet per modum voti.

Non posse mutuo consensu dissolvi ejusmodi jurata Sponsalia, docet Sotus L. 8. de Iust. q. 1. art. 9. ad 2. Diana p. 9. tr. 7. resol. 76. & pro ea. dem Sententia citatur Ledesma, Co. varr. &c. pro qua etiam stare vide-
tur D. Thomas 2. 2. q. 89. a. 9. ad 2. Hæc tamen Sententia non ita intelligenda est, quod tali modo jurans teneatur puellam, cui sic promisit, etiam nolentem ducere, quia Matrimonia contrahi, & constare debent ex mutuo consensu; sed sensus istorum AA. est, per remissionem pro-
missionis factam ab altera parte ju-
rantem non manere liberum, sed obligari ad contrahendum Matrimonium ob juramentum Deo factum, quoties, & quandocunque remittens id velit.

Proabant suam assertionem 1. au-
thoritate allegata memorati Doctoris Angelici ita loquentis l. c. Homo po-
test alteri promittere aliquid sub juramen-
to dupliciter. Vno modo, quando pro-
mittit aliquid pertinens ad utilitatem ip-
sius, puta, si sub juramento promittat,
se servitum ei, vel pecuniam daturum,
& à tali promissione potest absolvere ille,
cui promissio facta est: intelligitur enim
jam ei soluisse promissum, quando facit

P 2

de eo secundum ejus voluntatem. Alio modo promittit aliquis alteri, quod per-
net ad honorem Dei, vel utilitatem aliorum,
puta, si aliquis sub juramento promittat
alicui, se intraturum Religionem, vel ali-
quod opus pietatis facturum, & tunc ille,
cui promittitur, non potest absolvere pro-
mittentem, quia promissio non est facta
ei, principaliter, sed Deo.

Probatur 2. Quia, quando juramen-
tum est principaliter in honorem
Dei prestatum, confirmando aliquam
promissionem homini factam, Deus
est principalis creditor, cui ex me-
rito talis juramenti fuit acquisitum
jus: ergo sine autoritate vel Dei,
vel ejus, qui ipsius vicem gerit, re-
mitti nequit, vel relaxari

Probatur, & confirmatur 3. Quia
tale juramentum factum intuitu
pietatis principaliter in honorem
Dei æquivalet voto, & Deo prasta-
tur; ergo soli Deo jus acquiritur:
quemadmodum igitur in voto nulla
persona privata potest dispensare,
illud vœ relaxare, aut extinguere,
eo quod soli Deo jus acquisitum sit,
ita nec potest remittere, vel relaxa-
re, aut extinguere quisquam homi-
num hoc juramentum, sed jurans
etiamnum obligatur ad contrahen-
dum Matrimonium, quotiescumque
remittens hoc petit, etiam post fa-
ctam remissionem.

3. Dicendum nihilominus, Spon-
salia etiam jurata certæ, & determi-
natæ personæ, uti in casu nostro
Vincentius juravit Tatianæ, et si id
factum

factum fuerit principaliter in honorem Dei, & intuitu pietatis, mutuo consensu dissolvi posse, & promissorem non amplius obligari, si hanc promissionem juratam remittat persona, cujus ea intererat, & in cuius utilitatem facta est. Ita Sanch. L. 1. disp. 52. n. 8. Palao disp. 1. de Sponsal. pu. 17. n. 4. Pontius L. 12. c. 9. n. 2. Perez disp. 9. Sect. 1. n. 10. Rebellus L. 4. q. 8. Sect. 1. n. 3. Less. L. 2. de Iust. c. 42. n. 57. Suar. L. 2. de Iuram. c. 39. n. 6. Præpos. Coninck, Dicastillo, Sporer &c. Ratio est, quia Deus juramentum illud non acceptat, nisi in gratiam partis, etiam si intuitu Dei factum sit: ergo nolente parte, Deus jurantem non obligat, cum gratia in invitum non conferatur: neque etiam obligatur altera pars non remittere, quia liberum unicuique est, juri & favori suo renunciare, ut habetur L. Si Index. ff. De Minoribus, & c. Si terra. De Privileg. Accedit, quod etiam tale juramentum pium, vel votum semper intelligatur factum eum conditione imbibita: promitto, juro, voveo ducere, si altera pars velit, vel nisi altera pars remittat. Sporer Theol. Sacramental. p. 4. c. 1. n. 234.

4. Notanter dixi in conclusione Sponsalia jurata certa, & determinatae personæ, si enim juramentum intuitu pietatis Deo factum sit absolutè, ducaturum se aliquam fæminam pauperem, quin ulla determinetur, non egere tunc ejusmodi juramentum

aliqua relaxatione, aut remissione, cum nullam inducat obligationem aliquam ducendi, sed posse sic jurantem in cœlibatu manere, docet Pontius l. c. Perez n. 11. Rebellus n. 4. Molina tom. 1. de Iust. tr. 2. Disp. 149. V. hinc oritur. Ratio est, quia juramentum absolute Deo factum, & non certæ personæ, habet rationem, & obligationem voti: at votum debet esse de bono meliore, ut ex ejus definitione constat, quod hic non datur, cum votum istud, etsi intuitu pietatis emissum, in se, & ratione sui impedivitum sit majoris boni, & statu alioris perfectionis, aut religionis, qui status simpliciter majus bonum est, quam Matrimonium, etiam ut pium opus est, quia regulariter gratiæ est cœlibatus, quam nuptiæ, ut in Concilio Tridentino definitur Sess. 24. de reform. Matr. Can. 10, si quis dixerit, statum conjugalem antependum esse statui virginitatis, vel cœlibatus, & non esse melius, & beatius manere in virginitate, aut cœlibatu, quam jungi Matrimonio, anathema sit: invalidum ergo est tale votum, & nullum; addit tamen Rebellus, si talis deinceps velit uxorem ducere, teneiri ipsum tunc ducere pauperem, prout jurato vovit, eo quod gratias Deo sit, cæteris paribus, inopem ducere propter Deum, & ex misericordia, quam divitem. Verum hanc obligationem non agnoscunt Perez, & Basil. Pontius, eo quod

quod juramentum Deo factum, quod est impeditivum majoris boni, simpliciter nullum sit: negant ergo, teneri ducere pauperem ex vi iustius juramenti, cum nulla fuerit ejus obligatio, nec voverit sub conditione, sed absoluere, ducere pauperem, quod votum irritum, & nullum fuit.

5. Respondeo nunc ad argumenta proposita n. 2 & quidem ad ea, quæ ex ratione petuntur, nam quid de mente Doctoris Angelici tenendum sit, patebit ex responsione ad alia argumenta. Ad primum fateor, per ejusmodi juramentum, per quod Sponsalia primariò, & principaliter in honorem Dei promittuntur homini, Deo principaliter acquiri jus, atque ideo hominem, cui promissio facta est, huic repuniare non posse directè, potest tamen indirectè, & consequenter; nam eo ipso, quod cedat juri suo, quod facere omnino potest, cessat jus Dei, quod erat annexum juri hominis, eoque promissionem remittente, extinguitur statim obligatio juramenti, non relaxatione directa, quod fieri nequit, nisi à Deo, aut vicem illius agente, sed quia homo relaxat promissionem in suum commodum factam, atque ita cessat conditio, sub qua per praesitum juramentum obligabatur Deo.

Ad secundum est eadem ferè responsio; concedo nempe, quod tale juramentum æquivaleat voto, ne-

go tamen, quod ea propter non possit modo paulò antè exposito remitti ab homine, nam quando materia juramenti, aut voti cedit in utilitatem, & favorem hominis, potest is utique hanc obligationem remittere, ut in exemplo clarissimum, est: si promisisti Deo, te Petro pauperi daturum eleemosynam, potest utique Petrus tibi remittere hanc obligationem, & tali ratione tu desiris obligari tuo voto, vel juramento.

Rem totam elegantissimè explicat Suarez to. 2. Relig. tr. 4. L. 1. de juramento promiss. c. 39. n. 5 & 6. Potest aliquando fieri promissio jurata Deo, & principaliter propter ejus honorem, & nihilominus actus promissus esse in beneficium, & utilitatem hominis (quale exemplum adduximus in eleemosyna) & in hoc calu dicimus, juramentum & promissionem condonari ab homine, in cuius utilitatem cedit, quia ejus consensus, & voluntas includitur in materia illius juramenti tanquam conditio, sine qua impleri non debet, nec moraliter potest. Alio modo juramentum fieri potest in gratiam hominis, non tamen ita, ut illi fiat promissio, vel obligatio, sed Deo, & in honorem ejus, licet fiat ad complacendum homini; saepè enim promissio facta alicui fit propter alterum tanquam propter motivum, vel quia scio illi placere, vel quia ipse petit, & in hoc casu,

ita

ait Suarez , rectè dicit D. Thomas , juramentum factum principaliter in honorem Dei , licet fiat secundariò homini , id est ob benevolentiam ejus , vel quasi adhibendo etiam illum ut testem promissionis Deo factæ , non posse condonari à tali homine ; & ratio est clara , quia non est homo , cui sit promissio , sed Deus , homo verò est quasi testis , seu incentivum promissionis ; talia dun-

taxat juramenta Deo facta , afferit D. Angelicus , non posse remitti ab homine , eis que adducit exemplum : si quis jurato promittat alicui , se intraturum Religionem , quod cum Suarez nos non negamus . Verùm hoc modo nec nos Doctorem Angelicum nobis adversarium , nec pars adversa sibi faventem habet , nobisque immerito obijcit ejus Authoritatem .

CAUSA SECUNDA DISSOLVENDI
SPONSALIA.
Ingressus in Religionem.

QUÆSTIO PRIMA.

Quid per ingressum in Religionem intelligatur ?

C A S U S

Ex voto Religionis abeuntis in Novitiatum.

Arnoldus proximè celebraturus nuptias cum Mariamne sibi sponsata , mutatâ subitò mente , animum vertit ad statum Religiosum